

යථාභූතය පිළිබඳව පැහැදිලි කිරීමේ විධික්‍රමවේදයක් වශයෙන්
අර්ථකථනවේදී ප්‍රවේශය: ධම්මවක්කපවත්තන සූත්‍රය ඇසුරෙන් දාර්ශනික
අධ්‍යයනයක්

එස්. එම්. චතුරී ගවේෂිකා සමරකෝන්

හැඳින්වීම

දර්ශනයේ විධික්‍රමවේද (Methodologies) අතුරින් අර්ථකථනවේදය (Hermeneutics) වනාහී අර්ථය පැහැදිලි කිරීම පිළිබඳ දර්ශනයක් (A Philosophy of Interpretation) වශයෙන් ද සැලකේ. බෞද්ධ මූලාශ්‍රය ආශ්‍රිත ව ගත් කල අවිධිමත් ආදී සම්ප්‍රදායන් එක එල්ලේ ම අර්ථකථනවේදී ප්‍රවේශයකින් යුක්ත බව පැහැදිලි වේ. නමුත්, විධික්‍රමවේදයක් වශයෙන් අර්ථකථනවේදය තුළ ගැඹුරු දාර්ශනික හරයක් විද්‍යාමාන වේ. මෙම පර්යේෂණයෙන් යථාර්ථය පිළිබඳ විග්‍රහයේ දී අර්ථකථනවේදී විධික්‍රමික ප්‍රවේශය පිළිබඳ ධම්මවක්කපවත්තන සූත්‍රය ආශ්‍රයෙන් කිසියම් දාර්ශනික විමර්ශනයක නියැලීම අපේක්ෂා කෙරේ.

විධික්‍රමවේදය

දාර්ශනික විමර්ශනයක් වශයෙන් මෙම පර්යේෂණය උදෙසා අර්ථකථනවේදය හා තාර්කික විශ්ලේෂණය යොදා ගැනේ.

සාකච්ඡාව හා ප්‍රතිඵල

කිසියම් සංකල්පයක් හෝ ක්‍රියාවලියක් පිළිබඳව වඩාත් පැහැදිලි ව විග්‍රහ කිරීම පිණිස අර්ථකථන ඉදිරිපත් කිරීම බෞද්ධ දර්ශනය ආශ්‍රයෙන් විමසා බලන කල වඩාත් විධිමත් හා පද්ධතිගත සාහිත්‍යයක් දැකිය හැකි ය. බෞද්ධ අවිධිමත් සම්ප්‍රදාය, ටීකා යනාදී වශයෙන් මෙකී අර්ථකථන සම්ප්‍රදාය තුළ විධිමත් දූරාවලියක් සේ ම තාර්කික පදනමක් මත විශ්ලේෂණයට භාජනය කළ හැකි මට්ටමේ උසස් ලක්ෂණ විද්‍යාමාන වේ. නමුත්, දාර්ශනික ව්‍යාපෘතියක් වශයෙන් මෙන් ම දර්ශනයේ විධික්‍රමවේදයක් වශයෙන් අර්ථකථනවේදය බටහිර ලෝකය තුළ ගොඩනැගෙන්නේ, 19 වන සියවසේ මධ්‍ය භාගයේ පමණ සාංදෘෂ්ටිකවාදය (Existentialism) වැනි සමකාලීන මහද්වීපික දාර්ශනික ප්‍රවණතාවන්හි අතුරු ඵලයක් වශයෙනි. නමුත්, ඉන් පෙර මධ්‍යතන යුගයේ පවා බයිබලය, කුරාණය වැනි ආගමික මූලාශ්‍ර අර්ථකථනය කිරීමේ ව්‍යාපෘති දක්නට ලැබ ඇත. සමකාලීන යුගය තුළ විධික්‍රමවේදයක් වශයෙන් අර්ථකථනවේදය ගොඩනැගීම පිණිස, Friedrich Schleiermacher, Wilhelm Dilthey, Martin Heidegger, Hans- Georg Gadamer යනාදීන්ගේ විග්‍රහයන් පාදක වී ඇත. Hermeneutics යන්න To Interpret යන අර්ථය දෙන Hermēneuein යන ග්‍රීක ක්‍රියා පදයෙන් හා Interpretation

යන අර්ථය දෙන Hermēneia යන ග්‍රීක නාම පදයෙන් ව්‍යුත්පන්නව ඇත. ඉන් දළ වශයෙන් අදහස් වන්නේ අර්ථකථන සැපයීමේ දර්ශනය හෝ කලාව වශයෙනි. මේ තුළ විවිධ අර්ථකථනයන්ට අවකාශයක් පවතින අතර එකී අර්ථකථනයන්හි වලංගුතාවන්, ස්වභාවයන්, ලක්ෂණ, විෂය ක්ෂේත්‍රය යනාදිය දාර්ශනිකව විමසා බැලීම අර්ථකථනවේදී විධික්‍රමවේදයෙන් සිදුවේ. මෙම පදනම තුළින් සූත්‍ර පිටකයේ, සංයුත්ත නිකායේ, මහාවග්ගපාලියෙහි එන සච්ච සංයුත්තයේ අන්තර්ගත ධම්මවක්කප්පවත්තන සූත්‍රය පිළිබඳව විමසා බලන කල බුදුරදුන් බුද්ධත්වයෙන් පළමු කොටම දේශිත සූත්‍රය වශයෙන් පිළිගැනෙන අතර දළ වශයෙන් තමන්වහන්සේ විසින් අවබෝධ කරගත් ධර්මය පිළිබඳව දළ වශයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද සාරාංශයක් සේ පෙන්වා දිය හැකි ය.

අර්ථකථනවේදයේ දී ප්‍රකාශ කිරීම, පැහැදිලි කිරීම හා පරිවර්තනය කිරීම යන ප්‍රධාන මාන තුනක් ඉදිරිපත් වන අතර එකී මාන ආශ්‍රයෙන් දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රය තුළ බුදුරදුන් විසින් මෙකී ප්‍රධාන මාන තුන ම එකවර ක්‍රියාත්මක වන ආකාරයෙන් දේශිත බව පැහැදිලි වේ. යථාභූත ඥාන දර්ශනය පිළිබඳව සිදු කෙරෙන පැහැදිලි කිරීම හා ප්‍රකාශවලින් මෙන් ම එකී ඥානය භාෂාවට පරිවර්තනය කොට භාෂාව හරහා ප්‍රකාශ කිරීමක් දැකිය හැකි ය. යථාර්ථ ඥානය සාක්ෂාත්කරණයත්, එය භාෂාව වෙත උග්‍රණනය කිරීමත් අර්ථකථනවේදී වශයෙන් පැහැදිලි දාර්ශනික පරිවර්තනයකි. එය භාෂාවකින් වෙනත් භාෂාවකට සිදු වන පරිවර්තනයකට එහා ගිය බුද්ධි කලම්බනයකි.

Friedrich Schleiermacher විසින් අර්ථකථනවේදයේ දී සිදු වන්නේ, බුද්ධිවාදයෙන්, අධිභෞතිකවාදයෙන් හා සදාචාරාත්මක ඇගයුම්වලින් විනිර්මුක්තව යථාර්ථය විමර්ශනය කිරීම බව පැහැදිලි කර ඇති අතර දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රය තුළ මෙකී ස්වභාවය ද දැකිය හැකි ය. හුදෙක් එය ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන් විනා තර්කයෙන් හෝ වෙනත් අනියම් ආකාරයකින් සාක්ෂාත් කළ නො හැක්කක් වන බව සූත්‍රය තුළින් පැහැදිලි වේ.

එසේ ම Schleiermacher විසින් පැහැදිලි කරන පරිදි, අර්ථකථනවේදී ප්‍රවේශය ව්‍යාකරණානුකූල හා මනෝවිද්‍යාත්මක වූවකි. මෙමගින් පොදු හා වාස්තවිකත්වයන්, ආත්මීය හා පුද්ගලභාවයන් නියෝජනය කෙරේ. මෙකී ලක්ෂණය ආශ්‍රයෙන් මෙම සූත්‍රය පිළිබඳව පරික්ෂා කිරීමේදී පැහැදිලි වන්නේ, යථාභූත ඥානය සාක්ෂාත් කළ පුද්ගලයන් අතර එකී ඥානය පොදු හා වාස්තවික බවක් නිරූපණය කරන අතර යථාභූත ඥානය සාක්ෂාත් නොකළ පුද්ගලයෙකු හා යථාභූත ඥානය සාක්ෂාත් කළ පුද්ගලයෙකු අතර එකී ඥානය සම්බන්ධයෙන් ඇති විය හැකි ආකල්පය ආත්මීය හා පුද්ගලභාවයක් නිරූපණය කරන්නක් වන බවයි.

එසේ ම, අර්ථකථනවේදයේ දී කොටස හා සමස්තය අතර සබඳතාවක් නිරූපණය වන බව Schleiermacher විසින් පැහැදිලි කරයි. මෙම කරුණ පිළිබඳව විමසා බැලීමේ දී පැහැදිලි වන්නේ යථාභූතය පිළිබඳ දර්ශනය ආර්ය සත්‍ය වශයෙන් ප්‍රභේද හතරකට වෙන් කරමින් බුදුන්වහන්සේ විසින් තවදුරටත් මෙකී කාරණය බෙදා දක්වමින් විශ්ලේෂී විග්‍රහයක නිරතව ඇති අතර සෑම විට ම එකී විශ්ලේෂණය යථාභූත ඥානය සමඟ සම්බන්ධ වන ආකාරයෙන් විශ්ලේෂණය ගොඩනගා ඇති බවයි.

අනෙක් අතට Schleiermacher විසින් පැහැදිලි කරන ආකාරයට, කිසියම් අර්ථකථනවේදී පඨිතයක කර්තෘගේ මානසික අත්දැකීමක ප්‍රතිනිර්මාණයක් නිරූපණය

වන බවයි. බුදුරදුන් විසින් මෙම සූත්‍රය තුළින් පැහැදිලි කරන්නේ තමන්වහන්සේ විසින් අවබෝධ කරගන්නා ලද ඥානය පිළිබඳව ය. එය එක්තරා ආකාරයකින් ගත් කල උසස් මානසික අත්දැකීමකි. මානසික වශයෙන් පුද්ගලයෙකුට සාක්ෂාත් කළ හැකි ඉහළ ම ඥානමීමංසනාත්මක අත්දැකීම වශයෙන් එය අර්ථකථනය කළ හැකි ය. ඒ පිළිබඳ ස්වයං සාක්ෂාත්කරණයෙන් අනතුරුව දේශනා කිරීම සැබවින් ම කර්තෘගේ මානසික අත්දැකීමක ප්‍රතිනිර්මාණයක් නිරූපණය කිරීමක් වශයෙන් තර්ක කළ හැකි ය.

අර්ථකථනවේදයේ තවත් දාර්ශනිකයෙක් වශයෙන් වැදගත් වන Wilhelm Dilthey විසින් පැහැදිලි කරන පරිදි අර්ථකථනවේදය තුළ අත්දැකීම, අත්දැකීම ප්‍රකාශය හා වටහා ගැනීම යන ප්‍රධාන අදියර පැවතිය යුතු ය. එකී අර්ථයෙන් දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රය පිළිබඳව විමසා බලන කල මූලින් සඳහන් කළ පරිදි බුදුරදුන් විසින් ස්වයංභූ ඥානයෙන් සාක්ෂාත් කරන ලද අත්දැකීම පිළිබඳව මූලින් ම දේශනා කරන ලද සූත්‍රය වශයෙන් මෙම සූත්‍රය තුළ මුල් ලක්ෂණ ද්විත්වය පමණක් නොව අවසන් වශයෙන් කොණ්ඩඤ්ඤ තෙරුන් වහන්සේ විසින් එකී ඥානය සාක්ෂාත් කරන ලද ආකාරය ද පැහැදිලි කර තිබීමෙන් අර්ථකථනවේදයේ දී Dilthey විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ලක්ෂණ ත්‍රිත්වය ම මෙම සූත්‍රය තුළ අන්තර්ගත වන බව විද්‍යමාන වේ.

එසේ ම, Dilthey විසින් පැහැදිලි කරන පරිදි, අර්ථකථනවේදයේ දී දාර්ශනිකයා යනු, යථාර්ථය පිළිබඳව පැහැදිලි කරන අයෙකු විය යුතු ය. එකී අර්ථයෙන් බුදුරදුන් අර්ථකථනවේදී දාර්ශනිකයෙකු සේ හැඳින්විය හැකි බව මෙම සූත්‍රය තුළින් පැහැදිලි වන්නේ, එය යථාභූත ඥානය පිළිබඳව ඉදිරිපත් කරන ලද සූත්‍රයක් වන නිසාවෙනි.

International Encyclopedia of Education (Third Edition) පැහැදිලි කරන පරිදි, විධික්‍රමවේදයක් වශයෙන් අර්ථකථනවේදය තුළ,

1. අර්ථකථනය කිරීමේ අරමුණ පිළිබඳ ආකල්පය
2. අර්ථකථනවේදී උපන්‍යාස, විචාරාත්මක පරීක්ෂණ ඇතුළු අර්ථකථනවේදී මූලධර්ම අඩංගු පද්ධතියකින් අදාළ පඨිතය සමන්විත විය යුතු ය.

මෙම සූත්‍රය දේශනා කිරීමේ අරමුණ වන්නේ, යථාභූත ඥානය පහදා දී ම ය. එනම් මෙහි මූලික අරමුණ වන්නේ ම අර්ථකථනවේදී වූවකි. අනෙක් අතට කාමසුඛල්ලිබානුයෝගය හා අත්පිලිමවානුයෝගය යනාදී වශයෙන් අන්ත බැහැර කිරීම, ඒ වෙනුවට මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව යෝජනා කිරීම අර්ථකථනවේදී උපන්‍යාස වශයෙන් පෙන්වා දිය හැකි ය. මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව මත පදනම් වූ චතුරාර්ය සත්‍යය කෙලෙසුන්ගේ සංසිද්ධිම පිණිස හේතු වන බව පහදා දීම ද එවැනි උපන්‍යාසයකි. එවැනි උපන්‍යාස පරික්ෂා කොට බැලිය හැක්කේ මෙකී ඥානය අවබෝධයෙන් විනා විග්‍රහයෙන් නොවන බව පැහැදිලි කිරීම අර්ථකථනවේදී වශයෙන් පෙන්වාදිය හැකි සුවිශේෂ ලක්ෂණයකි. මන්දයත් බටහිර දර්ශන ඉතිහාසය තුළ විග්‍රහය හා එය වටහා ගැනීම යන අර්ථකථනවේදී ප්‍රවේශයට වැඩි වැදගත්කමක් හිමි වුව ද බුදුසමයේ විද්‍යමාන වන සුවිශේෂ ලක්ෂණය වන්නේ මෙකී අවබෝධය හුදෙක් භාෂාමය අවබෝධයකට එහා ගිය කිසියම් ප්‍රගුණ කිරීමක් වන බැවිනි. අනෙක් අතට අර්ථකථනවේදය හුදෙක් වාග්මය පමණක් නො වේ. එය අවාග්මය ද විය හැකි ය. එකී අර්ථයෙන් නිර්මාණය භාෂණයෙන් තොර ප්‍රගුණ කිරීමක් වශයෙන් ද සුවිශේෂ ලක්ෂණ දරන්නකි.

අනෙක් අතට සූත්‍රය තුළ අර්ථකථනවේදී වශයෙන් සංඥාර්ථවේදයක් ද දැකිය හැකි ය. නුවණ නමැති ඇස පහළ විය, ඥානය පහළ විය, ආලෝකය පහළ විය , විද්‍යාව පහළ විය යනුවෙන් විග්‍රහ කර තිබීම වටහාගත හැක්කේ හුදෙක් ඇස, ආලෝකය, විද්‍යාව යන භෞතික අර්ථකථනයන් තුළින් නො ව සංඥාර්ථවේදී අර්ථයෙනි.

නිගමනය

මෙකී කරුණු අනුව අවසන් වශයෙන් නිගමනය කළ හැක්කේ, දාර්ශනික වශයෙන් අර්ථකථනවේදය බටහිර දර්ශනය තුළ සමකාලීන යුගයේ දී ප්‍රභවය වූවක් වුව ද, ධම්මවක්කපවත්තන සූත්‍රය තුළ යථාභූතය පිළිබඳව පැහැදිලි කිරීමේ විධික්‍රමවේදයක් වශයෙන් අර්ථකථනවේදී ප්‍රවේශය තුළ අර්ථකථනවේදී දාර්ශනිකයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූලික ශිල්පක්‍රම ගණනාවක් විද්‍යමාන වන බව තාර්කික විශ්ලේෂණයකින් ගම්‍ය කළ හැකි බවයි.

ප්‍රමුඛ පද: අර්ථකථනවේදය, විධික්‍රමවේදය, ධම්මවක්කපවත්තන සූත්‍රය, යථාභූතය, අර්ථකථනය

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

ධම්මවක්කපවත්තන සූත්‍රය, සංයුක්ත නිකාය, මහාවග්ගපාලිය, සච්ච සංයුත්තය
Bingham, C.,(2010), International Encyclopedia of Education (Third Edition,
Gadamer, H. G., (1975), Truth and Method, Joel Weinsheimer and Donald G. arshall(tr.),
London: Continuum Publishing Group.
John wild(ed), (1969), Hermeneutics; Interpretation Theory in Schleiermacher, Dilthey,
Heidegger, Gadamer, Evanston: Northwestern University Press.